

Ai cũng biết chữ i có nhiều hình thức. Hơn nữa, tôi có cảm tưởng, các hình thức này càng ngày càng đa dạng.

Trước, trong Từ điển Việt-Ban La của Alexandre de Rhodes (1651), chữ có hai thể chữ i và chữ i mang; sau, trong *Đi Nam Quốc âm* của Huân Tánh (1895), có thêm chữ b i, chữ r a, chữ l n và chữ i th; kèm theo một số thành ngữ như: chữ i nh tách n a, chữ i nh gõ thoi; sau nữa, trong

Việt Nam tân từ điển

của Thanh Nghị (1952), thêm: chữ i băng qu, chữ i vào m t, chữ i t c, chữ i vung, chữ i x i hay chữ i x i x.

Từ điển tiếng Việt

của Văn Tân (1963), ngoài một số hình thức chữ i trên, còn thêm: chữ i bóng chữ i gió, chữ i ch, chữ i đờ ng, chữ i x. Nhiều nhất là trong

Việt Nam từ điển

của Lê Văn Đức và Lê Ngọc Tr (1970) với một số kiểu chữ i mới, chữ a thay trong các từ điển trước: chữ i b, chữ i bông lông, chữ i đùa, chữ i kh ng, chữ i lén, chữ i t t b p, chữ i th m, chữ i th, chữ i tr ng, chữ i vãi, chữ i v ng, và chữ i xiên chữ i xéo. Lê Văn Đức và Lê Ngọc Tr cũng liệt kê một số thành ngữ bắt đầu bằng chữ i: Chữ i cha không bằng pha ti ng, chữ i chó m ng mèo, chữ i l m nghe nhiều, chữ i nh chó ăn vãi m m, chữ i nh m t gà, chữ i nh v t th t.

Ngoài ra, có nhiều từ hoặc thành ngữ khá phổ biến ngoài đời nhưng không hiểu sao lại không có trong từ điển: chữ i cha, chữ i xéo, chữ i móc, chữ i leo, chữ i đông đờ ng, chữ i té khối, chữ i không k p vu t m t, chữ i nh vãi tr u, chữ i nh tát n c (vào m t), chữ i t t i h t sen, chữ i tá l, chữ i tá l bùng binh, chữ i búa xua, chữ i t tung, chữ i t tung lung tàng, chữ i tùm lum tà la, chữ i sa s, chữ i cho t t dài, chữ i th ng vào m t, chữ i s i b t mép, chữ i nh hát, v.v... (Tôi chỉ nhớ được chữ i ng đó; bạn nào biết từ c thêm chữ hay thành ngữ nào khác, xin bổ sung giùm.)

Gần đờ ng nghĩa (nh ng nh h n) với chữ i là m ng. Có m ng nh c, m ng m, m ng tr, m ng v n.

Så lßng tß vßng đßi dào nhß vßy chßng tß vißc chßi khá phß bißn và rßt đa dßng ß Vißt Nam. Không có gì đáng ngßc nhiên khi hßu hßt các hßc giß đßu đßng ý vßi nhau: ngß ß Vißt Nam chßi nhißu. Mßt sß ngß ß còn nói thêm: Ngß ß Vißt không nhßng chßi nhißu mà còn chßi hay nßa.

Trong cußn *Ngôn ngß và thân xác*, xußt bßn tßi Sài Gòn năm 1968, Nguy&#n Văn Trung bàn nhißu vß hißn tßng chßi tßc cßa ngß ß Vißt Nam, trong đó ông nêu lên mßt nhßn xét táo bßo:

“Có ß không có dân tßc nào trên thß gißi vßng tßc, chßi tßc nhißu và hay nhß dân tßc Vißt Nam. Đó là mßt hßn tßng rßt phß thông trong ngôn ngß hßng ngày và cũng rßt phong phú vì gßm rßt nhißu ßi vßng tßc, chßi tßc, sß đßng rßt nhißu chßi tß khác nhau đß xây đßng câu chßi, nhßng cũng nhßm rßt nhißu ý nghĩa, kß cß ý nghĩa tôn giáo. Do đó, vßng tßc, chßi tßc là mßt vßn đß quan trßng đòi hßi mßt công trình kê khai có hß thßng đß gißi thích khoa chßi tßc cßa ngß ß Vißt Nam.”

Nhà văn Võ Phißn thì có hai bài *“Chßi i”* và *“Chßi tßc”*, cũng xußt bßn trßc 1975, sau, in lßi trong tßp Tuß bút 1, do Văn Nghß xußt bßn tßi California năm 1986; trong đó, cũng gißng Nguy&#n Văn Trung, ông cho ngß ß Vißt không nhßng chßi nhißu, chßi tßc mà còn chßi hay nßa.

Hay đßn đß, theo Võ Phißn, thßi Pháp thußc, trßc năm 1945, có mßt nhà nghiên cßu ngß ß Pháp, sau khi đßc mßt tßp truyßn cßa Thanh Tßnh, thßy trong đó có nhßn vßt chßi nhau hßp đßn quá, đã nhß Thanh Tßnh giúp tìm tài lißu đß vißt vß nghß thußt chßi bßi cßa ngß ß Vißt Nam. Cũng theo Võ Phißn, sau này, cußi thßp niên 60, linh mßc Trßng Đßnh Hoß đã soßn hßn mßt lußn án tißn sĩ vß ý nghĩa cßa cái chßi Vißt Nam tßi mßt trßng đßi hßc ß Paris.

Mà, thßt ra, không cßn nghe các hßc giß. Chß bßng kinh nghißm bßn thân, có lß ai trong chúng ta cũng thßy đßc đßu đó. Nßu ß Tây phßng (tôi không dám nói các nßc Phi châu hay Á châu khác, nhßng nßi tôi chßa tßng sßng nên không bißt), ngß ß ta vßn chßi thß và chßi tßc, tuy cũng thô tßc và thô bßo, nhßng thßng ngßn gßn, ß Vißt Nam, chßi thßng khá dài và dai, có khi cß tißng hay nhißu tißng đßng hß. Chßi liên tßc, rßng rß.

Hßi nhß, sßng ß mißn quê, tôi thßng nghe nhißu ngß ß chßi nhß thß. Gißn con: chßi. Gißn chßng: chßi. Gißn hàng xóm: chßi. Chßng ngoßi tình, ra trßc sân nhà hay có khi ra hßn ngoài đßng, chßi: *“Phßi chi con đó có bßn vú, hai l. thì mi mê cũng đáng; đßng này nó cũng chß có hai vú, mßt l. nhß tau thì tßi sao mi ßi bß vß bß con mà đi theo cái con đß đó hß cái thßng mßt*

“*nó t m c d ch kia?*” Đâu bèo ng đ cũng lòi chèo ng ra chèo: “*Tau đã b o đ ng r i, v y mà c lãn x vào đòi t qu n ng i ta ra mà ... (t ý đ c b !)... i cái th ng m c toi m c d ch, cái th ng d x m d c kia, có g i thì ch u c nh đau đ nh bà nè!*”

Trong văn h c, ng i ch i nhi u nh t có là Chí Phèo c a Nam Cao:

“*H n v a đi v a ch i. Bao g cũng th , c r u xong là h n ch i. B t đ u ch i tr i. Có h gì? Tr i có c a riêng nhà nào? R i h n ch i đ i. Th cũng ch ng sao: đ i là t c nh ng ch ng là ai. T c mình, h n ch i ngay t c làng Vũ Đ i. Nh ng c làng Vũ Đ i ai cũng nh : “Ch c nó tr mình ra!” Không ai lên t ng c . T c th t! ! Th này thì t c th t! T c ch t đi đ c m t! Đã th , h n ph i ch i cha đ a nào không ch i nhau v i h n. Nh ng cũng không ai ra đ u. M kì p! Th thì có phí r u không? Th thì có kh h n không? Không b t đ a ch t m nào đ ra thân h n cho h n kh đ n nông n i này? A ha! Ph i đ y, h n c th mà ch i, h n ch i đ a ch t m nào đ ra thân h n, đ ra cái th ng Chí Phèo! H n nghĩ n rằng vào mà ch i cái đ a đã đ ra Chí Phèo. Nh ng mà b t đ a nào đã đ ra Chí Phèo? Có tr i mà b t! H n không b t, c làng Vũ Đ i cũng không ai b t...*”

Chí Phèo hay ch i. Nh ng Nam Cao không cho bi t là h n ch i hay hay không. Chúng ta cũng không có “*văn b n*” i ch i c a h n đ t mình đánh giá. Nh ng i ch i c a v tr ng Thi, hàng xóm c a Pha trong

“*B c đ ng cùng*” c a Nguyễn Công Hoan thì

hay th t:

“*Làng trên xóm d i! Bên sau phía tr c! Bên ng c bên xuôi! Tôi có con gà mái xám nó s p gh , nó c ban sáng, mà th ng nào con nào g n đây mà qua, đ a xa mà i, nó day tay m t, nó đ t tay trái, nó b t m t c a tôi thì buông tha nó ra, không thì tôi ch i cho đ i !*”

Chém cha đ a b t gà nhà bà! Ch u hôm qua bà cho nó ăn h y còn, sáng hôm nay, con bà g i h y còn, mà bây g m y đã b t m t. M y mu n s ng mà v i ch ng v i con m y, thì m y buông tha th b nó ra, cho nó v nhà bà. Nh c b ng m y ch p ch m, thì bà đào th ng tam đ i t đ i nhà m y lên, bà khai qu t san b ng ngũ đ i c đ i nhà m y lên. Nó nhà bà, nó là con gà, nó v nhà m y nó b n thành cú thành cáo, thành th n nanh đò m , nó m ch ng m con, m cái nhà m y cho mà xem. i cái th ng ch t đ m, cái con ch t x a kia! M y mà g i t gà nhà bà, thì m t ng i ăn ch t m t, hai ng i ăn ch t hai, ba ng i ăn ch t ba, m y xu ng âm ph m y b qu s th n linh rút ru t ra, i cái th ng ch t đ m, cái con ch t x a kia !”

Cũng v đ tài m t gà nh th , tôi còn nghe m t bài văn ch i g n nh là vè. Cũng v n cũng đ i u, cũng ngân nga và cũng tr m b ng; nhi u câu ch y nh hai đo n văn trên c a Nguyễn

Văn hoá chèo i đòng

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Hai, 05 Tháng 4 Năm 2010 10:18

Công Hoan:

T< nhà mày
Cái đ< a đen lòng xanh c< t
M< t s< p mo nang
Rình ngang rình ng< a
B< t gà c< a bà

< nhà bà
Nó là gà x< < ng gà th< t
V< nhà mày
Nó là th< n nanh xanh, m< đ<
Nó m< m< t mày

< nhà bà
Nó là gà g< m gà hoa
Sang nhà mày
Nó là ác c< m ác thú
là cú là cáo
là báo là h<
V< c< nhà mày
Giày c< nhà mày. (1)

< Hu<, ng< < i ta cũng nghe nh< ng ti< ng ch< i nh< v< y. Có khi có bài b< n và v< n đi< u du d< < ng h< n:

"Cao < ng < đ<, cao < ng < kh< o, c< < gia tông c< ông, c< bà, c< cha, c< m<, chú bác, anh em, h< n< i, h< ngo< i, xa g< n ân ái, h< gái h< trai, d< < i âm ph< đ< i mũ mà lên, trên thiên đàng x< p hàng mà đi xu< ng, bay hãy vén mái tai, gài mái tóc đ< ng ch< ng tai lên cho rõ, ch< ng c< a ngỗ cho cao, ch< t hàng rào cho th< p đ< mà nghe tao ch< i đây nè:

Tau ch< i cho tan nát tông môn h< hàng cái quân kh< n k< p, cái quân vô h< u k< đ< i đã ăn h< t c< a tau b< y con gà xám, tám con gà vàng. Bay ăn chi mà ăn ác nh< n ác ngh< p, ăn m< t < n m< t ch< c < < i con gà. Bay ăn cho ch< ng bay s<, cho con bay kinh, bay ăn cho ng< m< u s< p đình,

Văn hoá chữ i đờng

Tác Giả: Nguyễn Hồng Quốc
Thứ Hai, 05 Tháng 4 Năm 2010 10:18

cho mẹ cha bay chọt họt đờ mẹ t mình bay ngọt i đó mà ăn. Đờ cái quân ăn chó c lông, ăn họt ng cọt họt. Cái quân không sọt trọt i đánh thánh dâm... bay ăn mẹ n rằng mà họt chọt c rọt i con gà?"
(2)

miến Trung, họt nhọt, tôi đờ c nghe mẹ t bài văn chọt i mẹ t gà khác vọt i bài vọt a kọt. Chọt nhọt loáng thoáng mẹ t sọt câu:

Tọt cha nó
Cái thọt ng ăn cọt p
Nó bọt t con gà vàng khoan cọt
con gà nọt khoan lông
nó nọt u nọt i đờ ng
nó nọt u nọt i đờ t,
nó ăn tọt đờ t
nó trọt t xọt ng quai
nó lòi bọt n họt ng
mà nó cọt tọt ng vô mẹ m
cái mẹ m thọt i mẹ m tha
mọt m ma mọt m quọt
mọt m đỉ mọt m chó
Tọt cha nó!

Họt họt các lọt i chọt i tọt trên đờ u không nhọt m vào mẹ t đờ i tọt ng cọt thọt nào cọt. Chọt nhọt thọt gọt i là chọt i đờ ng (hay chọt i đông đờ ng, chọt i trọt ng, chọt i khọt ng).

Nọt hiọt n tọt ng chọt i đờ ng nhọt thọt tọt ng phọt biọt n tọt nông thôn, thì, tọt thành thọt, nó có vọt thọt a thọt t họt n. Mẹ c đờ thành thọt hoá càng cao, nó lọt i càng thọt a thọt t. Lúc tọt y, chúng ta thọt tọt ng nghe nhọt ng tọt ng chọt i thọt hay chọt i tọt c nhọt ng lọt i hiọt m khi nghe nhọt ng bài văn chọt i lê thê, vọt n về và vu vọt nhọt trọt c.

Nhọt ng chọt i đờ ng có chọt t họt n không?

Không. Nó không chọt t. Nó chọt biọt n tọt ng. Nó “bác họt c hoá”, xuọt t hiọt n trên báo chí; và gọt n đây, đờ c “hiọt n đờ i hoá”, xuọt t hiọt n trên mọt ng. Có cọt m tọt ng mẹ t sọt ngọt i mọt website hay blog

Văn hoá chửi đổng

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc

Thứ Hai, 05 Tháng 4 Năm 2010 10:18

chửi đổng làm mất mặt vì c: chửi đổng. Chửi hổng ngẩng mày này đổng ngẩng mày khác. Cãi chửi bằng qu, vu vơ, không khổng. Nhổ nhổ ng tiếng sủa đổng oổng cãi nhổ nhổ con chó đổng. Xin nói ngay: Hình tẩng và chửi “sủa” y không phải cãi tôi. Có ngẩng mày dùng nhổ thỉ rẩ. Không phải là dùng cho ngẩng mày khác. Mà là tẩ nhổ n cho chính hẩ: Hẩ thích sủa gâu gâu. Gẩ n nhổ ngày nào cũng vẩ t vài câu gâu gâu. Ngẩng mày khác trách, hẩ trẩ lẩ mất cách thẩ n nhiên: Thích, hẩ cẩ sủa. Và hẩ a: sẩ còn sủa tẩ p, dài dài. Ai chửi i, mẩ c kẩ: “Chửi sao!”

Nói nhẩ là đe doẩ.

Nghe nhẩ ng lẩ chửi i mất gà ngày xẩ a, thẩ y vui. Nhẩ ng nghe nhẩ ng lẩ đe doẩ nhẩ thẩ trên mẩ ng, chẩ thẩ y thẩ m.

Bẩ n có nghĩ vẩ y không?

Chú thích:

1&2: Hai bài này tôi đẩ c đẩ c đâu đó, đã lâu, nhẩ thuẩ c lòng, nhẩ ng lẩ không nhẩ xuẩ t xẩ. Bẩ n đẩ c nào biẩ t, xin chẩ giùm. Xin cảm ẩ n trẩ c.

trích từ “Văn hóa chửi mẩ ng” trên Thanh Niên online :

Thẩ t ra thì văn hóa chửi cũng không phải là đẩ c sẩ n quá đẩ c đẩ c cẩ a ngẩng mày i Viẩ t. Bẩ sẩ thi tẩ u thuyẩ t hoành tráng Tam quẩ c chí đã kẩ rẩ t kẩ vẩ chuyẩ n khi dàn trẩ n đánh nhau các bên rẩ t hay sẩ đẩ ng mẩ t loẩ i quân khá đẩ c biẩ t, đẩ y là nhẩ ng “mẩ thẩ”. “Mẩ thẩ” thẩ đẩ ng chẩ n nhẩ ng ngẩng mày i giẩ ng tẩ t, ngẩ đẩ u chẩ c chẩ n phẩ i cong cẩ n, đẩ ng ngay ẩ hàng đẩ u gào to nhẩ ng lẩ i xẩ mẩ ng đẩ i phẩ đẩ ng. Khẩ ng Minh Gia Cát Lẩ đẩ ng cẩ a nhà Thẩ c đã đẩ ng đích thân đánh đá mẩ ng chẩ t Tẩ đẩ Vẩ đẩ ng Lăng cẩ a nhà Ngẩ y. ẩ Ukraine hiẩ n tẩ i có cẩ cuẩ c thi chửi i đẩ c đẩ chẩ c hàng năm có mẩ c đích đẩ thanh niên làm quen vẩ i văn hóa chửi i cẩ a dân đẩ c và nâng cao tình yêu nẩ c. Cuẩ c thi chửi i đẩ c tẩ n hành theo hình thẩ c hai ngẩng mày i bẩ c ra sàn đẩ u, lẩ n lẩ t chửi i nhau

Văn hoá chữ i đing

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc

Thứ Hai, 05 Tháng 4 Năm 2010 10:18

và bít cắ ai muố n đầ u có thể tham gia. Ngườ i đầ thi có thể trích dẫ n nhữ ng câu nói tầ văn hữ c củ Ukraine bao hàm các câu chử i rầ a đầ m màu sắ c dân tầ c. Ngườ i thữ ng cuố c là ngườ i có vầ n tầ vữ ng phong phú. ầ

Cách chử i thay đầ i rầ t nhữ u, tùy theo vùng mầ n văn hóa. Ngay củ ầ Việ t Nam, ngườ i Bắ c có cách chử i khác ngườ i Trung, ngườ i Trung chử i khác ngườ i Nam. Tuy nhiên, ngày nay, nhữ u khi ngườ i ta quá ầ m đầ ng "nghể thuể t" chử i, công củ chử i, ngườ i ta chử i chử củ t đầ chử ng tầ mình chử i gầ i, ngườ i ta nói mát, nói mầ a, nói xéo ngườ i khác dù ngườ i đó chử ng làm gì mình – chử củ t đầ sầ ng mầ ng mà không hầ nghĩ đầ n tác đầ ng đầ củ a củ a “ầ i nói-đầ i máu”. Bàn vầ văn hóa chử i sầ luôn là mầ t đầ tài thú vầ và chử c hầ n cũng sầ gây nhữ u tranh cãi.